

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO KOMITETAS
PRIE LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOS

METODIKOS KABINETAS

**LIETUVOS TSR ALPINIZMO FEDERACIJOS
INFORMACINĖ MEDŽIAGA**

VILNIUS - 1982

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO KOMITETAS
PRIE LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOS

METODIKOS KABINETAS

LIETUVOS TSR ALPINIZMO FEDERACIJOS
INFORMACINĖ MEDŽIAGA

VILNIUS - 1982

LIETUVOS ALPINIZMUI - 25 METAI

Nors Lietuvoje ir nėra dangų vėmiančių viršūnių, bet atsirado mūsų gimtiniėje žmonių, kuriuos patraukė kalnai. Tai pirmausia buvo mokslininkai - tyrinėtojai Ignas Domeika, Jonas Čerskis, Konstantinas Aris, Antanas Poška. Paslaptangieji kalnai viliojo ne vien tik mokslininkus ir keliautojus. Jais žavėjosi, iš jų kūrybinio peno sėmėsi žinomi mūsų rašytojai ir dailininkai: M.K.Čiurlionis, A.Vieniuolis, B.Sruoga, S.Nėris.

Alpinizmo, kaip sporto šakos, pradžia laikomi 1786 m., kai šveicarai mokslu tikslais užkopė Alpėse į Monblaną. Pirmieji alpinistų klubai įkurti 1857 m. Didžiojoje Britanijoje, 1862 m. Italijoje ir Austrijoje, 1863 m. Šveicarijoje. Tarybų Sąjungoje sportiniai kopimai prasidėjo 1923 m., o 1936 m. įkurta Sąjunginė alpinizmo sekcija (vėliau - federacija). Nuo 1949 m. rengiami TSRS alpinizmo čempionatai 4-se klasėse.

Pirmoji alpinizmo sekcija Lietuvoje buvo įkurta 1950 m. Kaune. Respublikinė alpinistų organizacija buvo įkurta 1957 m. rudenį, jos pirmininku išrinktas G. Akstinas. Ši data laikoma organizuoto alpinizmo respublikoje pradžia. Sekančiais metais Centriniam Kaukaze organizuota I Lietuvos alpiada - įkopimas į Elbrusą. 1959 m. birželio 16 d. vietoj Respublikinės alpinistų organizacijos įkurta LTSR alpinizmo federacija. Jos pirmininku tapo Vytautas Vosylius. Žuvus žymiausiems trims alpinistams: dviem minėtiems ir F. Mieliauskui, 1959 m. rudenį pirmininku išrenkamas kaunietis inžinierius Vytautas Viršilas. Tuo metu respublikoje buvo tik keletas trečiaatskyrininkų. Entuziazmo ir organizuotumo dėka kvalifikacija greitai pradėjo kilti. Nuo 1961 m. kasmet vyksta alpinizmo pirmenybės. Pirmaisiais Lietuvos čempionais tapo KPI alpinistai Algirdas Norkus, Erdvilas Adomaitis, Giedrius Bernatonis ir Julius Jurgelionis, įkopę į Teke-Toro viršūnę (4441 m) Tian šanjuje, 3B s.k. Lietuvos alpinistai pradeda dalyvauti Pabaltijo pirmenybėse, o 1964 m., pirmą kartą įkopę į Lietuvos viršūnę (6080 m, 5A s.k.), čempionais tapo aukštuminės ekspedicijos dalyviai: K. Monstvilas, J. Antanavičius, R. Augūnas, B. Pinkauskas, A. Jurgelionis, A. Kubilius, S. Miglinas, J. Okulič-Kazarinas, V. Šaduikis. 1965 m. pirmą kartą dalyvauja TSRS alpinizmo

Комитет по физической культуре и спорту
при Совете Министров Литовской ССР

Кабинет методики спорта

ИНФОРМАЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ ФЕДЕРАЦИИ АЛЬПИНИЗМА
ЛИТОВСКОЙ ССР

/на литовском языке/

Paruošė: P. Koncė

Tech. redaktorius: A. Paulauskas

Pasirašyta spaudai 1982.00.11

Popierius 60x84 1/16

1,5 apsk. ap. l.

Leidinio Nr. 433

Užsak. Nr. 1121. LV 04927.

Tiražas 200 egz.

Nemokamai

Leidėjas: Respublikinis sporto komitetas,
Vilnius, Žemaitės 6

Spausdino: Techninės informacijos paslaugų centras,
Vilnius, Dzeržinskio 3

pirmenybėse - vadovaujami Kazio Monstvilio šturmuoja Lenino viršūnę. Po to dalyvauta 1967 m., 1968 m., 1969 m., 1971 m. ir 1981 m. pirmenybėse. Kol kas geriausias mūsų pasiekimas šalyje yra 1969 m. įkopimu į Džigito viršūnę Tian Šanyje iškovota IV vieta. Tai pirmasis mūsų alpinistų įveiktas 6 sunkumo kategorijos maršrutas. Rinktinėje startavo Vilius Šaduikis (vadovas), Erdvilas Adomaitis, Juozas Antanavičius ir Kazys Monstvilas. 1968 m. jau turėjome pirmąją sporto meistrą - alpinizmo instruktorių Antaną Varanką, o 1970 m. - pirmąją TSRS čempioną - Dainių Makauską, startavusį CASK rinktinėje ir kopusį į Čatyno sieną. Savo aukštą sportinę kvalifikaciją Dainius patvirtino 1981 m., tapęs "Sniegynų tigrų", t.y. įkopęs į yisus 4 šalies septyniatūkstantininkus. Trečiuoju meistru 1979 m. tapo Zigmąs Blažaitis.

Lietuvos alpinistai aktyviai dalyvavo įsisavinant naujas viršūnes, mažai žinomus kalnų rajonus. Jau 1959 m. rudenį alpinistiniuose žemėlapiuose Terskij Alatau kalnagūbryje, maždaug 30 km nuo Prževa ūko miesto, Karakolo slėnyje Tian Šanyje buvo pažymėtos G. Akstino (4250 m) ir Lietuvos alpinistų (4050 m) viršūnės. Tai bendrų Kirgizijos ir Lietuvos alpinistų įkopimų rezultatas.

Po pirmos aukštuminės ekspedicijos Pietvakari. Pamyre Šachdaros kalnagūbryje prie Lengaro kišlako Kišty Džerobo slėnyje, šalia galingų Markso ir Engelso viršukalnių, atsirado net trys lietuviškos viršūnės: Čiurlionio (5794 m), Donelaičio (5837 m) ir Lietuvos (6080 m). 1969 metais II alpiniados Karakole metu buvo įkopta į po ilgą paleškų surastą bevardę viršūnę, kuri pavadinta Žalgirio vardu (4850 m).

1973 m. mūsų sostinė šventė 650 metų jubiliejų. Ta proga ekspedicijos dalyviai Fanų kalnuose Argo upės slėnyje bevardę 4250 m aukščio viršūnę pavadino Vilniaus vardu. Kauniečiai alpinistai, nenorėdami atsilikti nuo kolegų vilniečių, 1977 m. vasarą Pamyre, netoli Chorogo, dirbo kartografo ekspedicijoje ir, įkopę į keletą bevardžių viršūnių, pavadino jas Kauno (5400 m), Maironio (5155 m) ir Rasos (5138 m) vardais.

1979 m. buvo suorganizuota ekspedicija į Žalgirio viršūnės rajoną. Tais metais buvo švenčiamas Vilniaus universiteto 400 metų jubiliejus. Ekspedicijos dalyviai, kurių gretose buvo ir Universiteto auklėtiniai, surado ir įkopę į dvi šalia esančias bevardes viršūnes, kurias pavadino M. Mažvydo (4560 m) ir Vilniaus

universiteto (4740 m) vardais. Dabar jau turime 13 "lietuviškų" viršūnių. Noriu atkreipti visų alpinistų dėmesį, kad Tian Šanyje, Žalgirio viršūnės rajone, toliau link Kinijos sienos yra mažai lankomas ir sunkiai prieinamas rajonas, kuriame yra daug bevardžių viršūnių. Jos dar laukia savų įkopėjų, ir ateityje mes turėtume tarti savo žodį.

Lietuvos alpinistai pastoviai vyksta į pagrindinius kalnų rajonus: Kaukazą, Tian Šanį, Pamyrą ir tik vieną kartą - 1966 m. - buvo Altajuje. Reikėtų išplėsti geografiją ir pabuvoti dabar populiariame Alajaus kalnagūbryje, Sajanuose, Kamčatkoje, Altajuje.

Šiais metais vyksta jau XXIV Pabaltijo alpinizmo čempionatas. Mūsų kaimynai estai ir latviai, truputį anksčiau už mus organizuotai pradėję kopti į kalnus, pradžioje dominavo Pabaltijo pirmenybėse. Nuo 1964 m. mes pradėjome su jais konkuruoti, o paskutiniuosius 5 metus nugalėjome iš eilės. Vadinas, mūsų augimo tempai ryškesni. Paruošti 3 sporto meistrai, 33 kandidatai į sporto meistrus. Turime daug palyginti jaunų ir perspektyvių kandidatų į sporto meistrus: E. Bajorą, A. Gudelį, E. Pundzių, R. Simutį ir kt., kurie dar tars savo žodį ateityje. Tačiau mes aiškiai per mažai rūpinamės rezervu, t.y. antraatskyrininkų ir pirmaatskyrininkų ruošimu. Nors ir labai prasti reikalai su alpinizmo treneriais ir instruktoriais, galinčiais dirbti su atskyrininkais, beveik kasmet neišnaudojamos paskirtos vietos į instruktorių mokyklą. "Žalgirio" ir "Nemuno" alpinizmo sekcijoms reikia žymiai rimčiau užsiimti atskyrininkų instruktorių ruošimu.

Pastaraisiais metais pradėti kurti alpinistiniai klubai. 1979 m. pirmieji klubo duris atvėrė kauniečiai. Patalpos klubui yra ir Vilniuje, tik jų įrengimu per mažai užsiima sostinės federacija. Klubų kūrimui ir veiklai reikėtų mobilizuoti žymiai daugiau veteranų.

Federacija pastoviai organizuoja respublikines varžybas: tai - alpinistinės daugiakovės varžybos kovo mėn., alpinistinės technikos varžybos balandžio mėn. ir per gegužės šventes - laipiojimo uolomis čempionatas. Tokių varžybų kalendorių sąlygoja tai, kad mes turime kuo anksčiau pasiruošti vasaros sezonui. Paraiškas Pabaltijo ir TSRS pirmenybėms reikia pateikti iki balandžio 15 d. Varžybose atsispindi mūsų geriausių alpinistų

sportinė forma, šios varžybos yra visos respublikos alpinistų bendravimo priemonė. Čia kartu geriausia suderinti artėjančios vasaros planus.

Federacija pastoviai šefuoja laipiojimo uolomis varžybas, stengiasi dalyvauti Pabaltijo ir TSRS pirmenybėse. Dėl to pereinamais metais mes laimėjome Pabaltijo pirmenybes. Jau visą dešimtmetį mūsų laipiojimo lyderis yra Kęstutis Koncevičius. Tačiau mums reikia didelį dėmesį skirti vaikų - laipiojimo uolomis grupėms prie VETB. Vaikų ekskursinės turistinės bazės grupės veikia Kaune ir Panevėžyje. Gerai su vaikais dirba Panevėžyje Laima Tučiūtė ir reikia tikėtis, kad iš jų išaugs nauja gera laipiojimo uolomis pamaina. Pastaruoju metu žymiai išaugo respublikos alpinizmo pirmenybių lygis ir apimtis. Jeigu anksčiau buvo rungtyniaujama tik vienoje mišrioje klasėje, tai nuo pereinamųjų metų pirmenybės vykdomos dviejose klasėse - techninėje ir aukštuminėje-techninėje. Sporto kolektyvų komandos dalyvauja "Žalgirio" pirmenybėse.

Visas prierones organizuoja Lietuvos alpinizmo federacijos prezidentas. Prezidiumui pirmininkavo: 1958-59 m. kaunietis gydytojas Vytautas Vosylis, 1959-67 ir 1976-79 m. inžinierius, dabar VISI docentas Vytautas Viršilas, 1967-71 m. kaunietis inžinierius Jaroslavas Okulič-Kazarinas. 1971-76 m. vilnietis geologas Kazys Monstvilas.

Tolesnį alpinistinių įkopimų lygio augimą stabdo inventoriaus stoka. Reikalingos specialios aštriadantės "katės", elastingos virvės, titaniniai įvairaus profilio kabliai, spaustukai, karabinai. Gavę pūkų, apsirūpinome pūkinėmis ir pūkiniais miegamaisiais maišais. Dar tebetruksta alpinistinių batų - tiek aukštuminių, tiek laipiojimui skirtų vibramų. Patirtis rodo, kad kiekvieną šių problemų galima išspręsti, tik reikia tuo paties nuosekliau pasirūpinti. Pavyzdžiui, 1971 m. ekspediciškai į Komunizmą pagal užsakymą buvo pasiūti šilti trigubi vibramai; kasmet pasigaminame nemažą kiekį įvairaus profilio titaninių kablių.

Per praėjusius 24 metus Lietuvos alpinistai tikrai daug pasiekė: yra nemaža lietuviškų viršūnių, po porą kartų organizuotai įkopta į Lenino ir Komunizmo viršūnes, kasmet organizuojamos ekspedicijos į Pamyrą, Tian Šanį ir Kaukazą. Tačiau agitacija ir propaganda aiškiai atsilieka nuo mūsų pasiekimų. Pavyzdžiui, pereinamais metais apie sėkmingą Ušbos šturmą buvo

vos viena žinutė. Laikraščiuose ir žurnaluose pasigendame platesnių rašinių, kur būtų giliau išanalizuoti alpinistinių ekspedicijų pasiekimai, iškeltos ne tik sportinės, bet ir estetinės-moralinės bendravimo su kalnais problemos. Jeigu mūsų sportinis lygis neginčytinai stipriai išaugo, tai intelektualinis - stovi vietoje. Reikia visiems priminti dar 1969 m. alpinizmo devizą: "Lavinink ne tik raumenis, bet ir smegenis!"

Šių metų rudenį švenčiame Lietuvos alpinizmo 25-ųjų Vasaros sezono metu dalyvausime daugelyje stambių renginių: TSRS Čempionate, įkoptume į Komunizmą ir Pabaltijo čempionate. Jubiliejaus proga numatyta išleisti ženkliukus, plakata, organizuoti fotoparodą, laidą per televiziją, alpinistinių filmų savaitę Vilniaus ir Kauno kino teatruose. Įpukričio 20 d. Vilniuje įvyks iškilmingas 25-mečio minėjimas. Tuo pačiu metu Vilniuje vyks "Balticum" susitikimas. Jau išspausdintas mūsų leidinys "Kalnų takais".

Linkiu ir tikiu, kad mes sėkmingai kopsime šią vasarą kalnuose, o rudenį gražiai ir organizuotai pažymėsime savo jubiliejų.

Vilius ŠADUKIS

Lietuvos alpinizmo federacijos
pirmininkas

LTSR ALPINIZMO 1982 M. SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

D a t a	Varžybų pavadinimas	1	2	3	4	5	Dalyvių skaičius		Kas rengia
							Vykdymo vieta, įvyksta sporto bazė	Įvyksta, įlyvauja iš viso, atvykusių	
I. 12-24	Žiemos alpinistinės dvikovės Bajoro memorialo varžybos	Kaunas	MK	40					Kauno m. SK
II.	Miestų alpinistinės daugia-kovės varžybos	Miestuose	KK	200					Miestų L.
II. 12-26	Žiemos ikopimas į Elbrusą	Kaukazas	LTSR F.	25					RSK
III. 12-24	LTSR alpinistinės daugia-kovės varžybos	Klaipėda	MK, KK	100					RSK
III.	Pabaltijo alpinistų žiemos šventės varžybos	Estija	LTSR r.	6					"Kalev" CT
III.	"Žalgirio" MT alpinizmo technikos varžybos	Miestuose	KK	120					Miestų SD, "Ž"
IV. 2-4	"Žalgirio" RT alpinizmo technikos varžybos	Kaunas	B.K., KK	40					"Ž" RT
IV.	Miestų laipiojimo uolomis varžybos	Miestuose	KK	200					Miestų SK
IV. 29-V. 4	LTSR laipiojimo uolomis čempionatas	Bauskė	MK, KK	120					RSK
V. 22-24	Pabaltijo respublikų laipiojimo uolomis pirmenybės	Saarema	SD	20					"Kalev" CT
V.	TSRS profsąjungų laipiojimo uolomis čempionatas	Krymas	SD	12					VPSCT

1	2	3	4	5	6	7
V-IX.	"Žalgirio" RT alpinizmo pirmenybės	TSRS kalnų r.	KK	40		"Ž" RT
V-IX.	LTSR alpinizmo čempionatas	"-"	KK, SD, MK	150		RSK
VI-IX.	Dalyvavimas Pabaltijo alpinizmo čempionate su ikopimu į Komunizmo viršūnę	Pamyras	LTSR r-uės SD, MK	150		RSK
VII. 3-VIII. 15	TSRS alpinizmo čempionatas	TSRS kalnų vietovėse	SD	24		SSK
VIII.	TSRS laipiojimo uolomis jaunių pirmenybės	Alma Ata	LTSR r-uės	6		VPSCT

1981 M. IKOPIMŲ STATISTIKA

(nuo 3B s.k. imtinai)

KAUKAZAS

ARCHIMEDO v. ledo kultuaru	3B	V. Dumbravas, L. Kalnikas, E. Kliokys, K. Navikas
BAŠCHAUZAS P.keteros Š.kontraforsu	3B	N. Korolkovas, K. Semaška
BAŠCHAUZAS P.keteros Š.-R.kontraforsu	3B	L. Kalnikas, R. Kemešis, E. Kliokys
BAŠCHAUZAS Š.keteros V.kontr.	3B	L. Kalnikas
BELALA KAJA Š.ketera	3B	A. Karpovas
ČEGET KARA	3B	L. Tučiūtė
ČEGET KARA P.-V.siena	4A	A. Neupokojevas
DALARAS R.ketera	5A	V. Paplauskas, E. Pundzius (dviese)
DALARAS Š.-R.briauna	5B	1) <u>R. Lapinskas</u> , E. Bajoras, Z. Blažaitis, R. Neverauskas 2) <u>K. Virbalis</u> , V. Paplauskas, E. Pundzius, G. Volungevičius
DALARAS (M.) P.kontraforsu	3B	1) E. Bajoras, Z. Blažaitis, R. Lapinskas, R. Neverauskas 2) <u>A. Gudelis</u> , A. Petrauskas, R. Simutis, K. Virbalis
DOLOMITAI (Š.) V.siena	3B	A. Avulis, L. Brūzgaitė, A. Pauliukas, V. Pranevičius, A. Veleškevičius, G. Vokietis
DOLOMITAI (P.) V.siena	3B	A. Avulis, L. Brūzgaitė, A. Pauliukas, V. Pranevičius, A. Veleškevičius, G. Vokietis
DOLOMITAI (V.-P.) traversas	4A	V. Paplauskas
DOLOMITAI (G.) V.siena	4B	1) <u>Z. Blažaitis</u> , E. Bajoras, R. Lapinskas, R. Neverauskas 2) <u>V. Paplauskas</u> , A. Gudelis, E. Pundzius, R. Simutis 3) <u>G. Volungevičius</u> , V. Čapkevičius, K. Virbalis, P. Treščenkinas
DŽANTUGANAS Š.-V. ketera	3B	V. Švecova
DŽUGUTURLUČATAS (C.) iš Š.-V.	3B	A. Gudelis, A. Karpovas, V. Radavičius, R. Steponavičius
GEGUŽĖS 1-OSIOS v.	4B	L. Tučiūtė
4310-GESTOLA Š.-R.ketera ir traversas	4A	R. Kemešis

KUNDIUM-MIŽIRGI P.ketera	3B	N. Korolkovas
KUNDIUM-MIŽIRGI V.ketera	3B	N. Korolkovas
LAISVOJI ISPANIJA	4A	A. Neupokojevas
LAISVOJI ISPANIJA Š.-R.briauna	5B	V. Paplauskas, E. Pundzius (dviese)
MNR	3B	A. Neupokojevas
MNR R.ketera	4A	L. Tučiūtė
MNR Š.siena	4B	L. Tučiūtė
MISES TAU Š.ketera	4B	A. Nakvosaitė
OKROS-ČARDACHY-Burevestniko traversas	3B	J. Burokaitė
PAUKŠTĖ traversas	3B	A. Nakvosaitė
PAUKŠTĖ Š.siena	3B	N. Korolkovas
PASIS MTA V.ketera	3B	A. Alustinavičiūtė, E. Čerkesaitė, G. Jurkevičiūtė, L. Marcinkevičiūtė, J. Pilibaitytė, E. Snitman, A. Veleškevičius
PTYŠAS R.ketera	3B	S. Navickas, A. Karpovas
SELLA Š.siena	3B	V. Dumbravas, L. Kalnikas, E. Kliokys, K. Navikas
SUARYKAS Š.siena	4B	L. Tučiūtė
ŠCHEIDA (11-oji V.) iš Pjėtų	3B	K. Karčiauskas, Š. Kosas, J. Šilinskaitė, V. Venckus
ŠCHEIDA (11-oji V.) P.siena	5B	1) <u>V. Paplauskas</u> , A. Petrauskas, K. Virbalis, G. Volungevičius 2) <u>Z. Blažaitis</u> , E. Bajoras, A. Gudelis, R. Lapinskas, R. Simutis 3) <u>P. Koncė</u> , J. Daugvila, A. Mozūraitytė, R. Skirmantas 4) <u>Š. Kosas</u> , P. Besonovas, A. Podolinskis, V. Venckus
ŠCHEIDA (R.) P.ketera	4B	1) <u>V. Paplauskas</u> , A. Petrauskas, K. Virbalis, G. Volungevičius 2) <u>P. Koncė</u> , J. Daugvila, A. Mozūraitytė, R. Skirmantas 3) <u>S. Stryla</u> , L. Buika, V. Čapkevičius, A. Svirskis 4) <u>V. Venckus</u> , K. Karčiauskas, Š. Kosas, J. Šilinskaitė 5) <u>L. Tučiūtė</u> , V. Paplauskas, S. Mojsenko, J. Muliulis 6) <u>P. Besonovas</u> , L. Kalnikas, A. Podolinskis 7) <u>S. Navickas</u> , G. Volungevičius (dviese) 8) <u>V. Dumbravas</u> , K. Navikas (dviese)

UKIU (M.)	3 B	V.Pundziuvienė, K.Semaška
UKIU P.briauna	4A	R.Kemešis, N.Korolkovas, J.Šilinskaitė
ULIAUZAS V.ketera	4A	N.Korolkovas
URALAS (M.)	3B	A.Nakvosaitė
URALAS (R.) R.ketera	3B	J.Šilinskaitė
URALAS (V.) Š.sienos kontra: rsu	4B	V.Dumbravas, L.Kalnikas, R.Kemešis, E.Kliokys, K.Navikas
URALAS (V.) traversas	4B	R.Kemešis
URALAS (R.) Š.sienos kontr.	5A	V.Dumbravas, L.Kalnikas, E.Kliokys, K.Navikas
UŠBA (M.) Š.ketera	3B	P.Besonovas, L.Buika, V.Čapke- vičius, A.Podolinskis
UŠBA (Š.) Š.ketera	4A	1) P.Besonovas, A.Podolinskis (dviese) 2) J.Muliuolis, L.Tučiūtė (dvie- se)
UŠBA (P.) P.siena	5A	1) V.Paplauskas, J.Muliuolis, L.Tučiūtė, K.Virbalis 2) L.Kalnikas, K.Čarčiaskas, S.Mojsenko, J.Šilinskaitė
UŠBA (P.) Š.-V.briauna	5B	Z.Blažaitis, P.Koncė, A.Gudelis, R.Simutis, K.Virbalis
UŠBA (P.) P.-R.ketera	5B	1) S.Stryla, L.Buika, V.Čapkevičius, A.Svirskis 2) V.Venckus, J.Daugvila, V.Dumbravas, S.Kosas, A.Mozūraitytė, K.Navikas
UŠBA (P.) V.ketera	6	Z.Blažaitis, E.Bajoras, A.Gudelis, R.Lapinskas, R.Simutis

PAMYRAS

ADAMTAŠAS Š.ketera	4B	G.Neverauskienė
AURONDAGAS Š.ketera	3B	V.Pranevičius, V.Simutis
ČAPDARA Š.-V.sienos dešine puse	5A	G.Neverauskienė
CHODŽA-ROVATAS V.sienos Š.dalimi	3B	S.Kazakevičius, G.Neverauskienė, A.Norvilas
CHODŽA-ROVATAS V.siena	4A	A.Norvilas
KOVOTOJŲ UŽ TAIKĄ v.	3B	V.Simutis
MARIJA Š.ketera	4B	G.Neverauskienė
POBEDA nuo Dikij perėjos	5B	D.Makauskas
RUZIROVATAS P.keteros P.siena	4A	G.Neverauskienė
RUZIROVAT'S P.kontraforsu	4A	G.Neverauskienė

RUZIROVATAS P.-V.briauna	4A	A.Rutkauskas
TININKINO v.	4A	V.Simutis
ŠAGUN AGA Š.-V.siena	5B	A.Norvilas
UREČIUS Š.-R.sienos kaire puse	3B	G.Neverauskienė
UREČIUS Š.-R.siena	3B	G.Neverauskienė, A.Rutkauskas

NAUJI ALPINIZMO SPORTO ATSKYRININKAI

Per praėjusį sezoną sportinius atskyrius įvykdė:

Kandidato i sporto meistrus:

E.Pundzius, S.Stryla (Panevėžys)
V.Paplauskas ("Nemunas")

I atskyrio:

E.Kliokys (Kaunas)
L.Kalnikas (Klaipėda)
A.Nakvosaitė (Panevėžys)
V.Dumbravas, K.Navikas (Vilnius)

II atskyrio:

V.Pranevičius (Kaunas)
I.Pilibaitytė, E.Šnitmanas (Klaipėda)
E.Čerkesaitė, S.Kazakevičius, L.Marcinkevičiūtė,
D.Paplauskienė, A.Pauliukas, A.Vološkevičius (Panevėžys)
V.Gučli, A.Karpovas, V.Simutis (Vilnius)
A.Norvilas ("Nemunas")

LIETUVOS TSR 1981 M. ALPINIZMO ČEMPIONATO PRIZININKAI

Uolų klasė:

I vieta - Dalaras Š.-R.briauna 5B
K.Virbalis, E.Pundzius, V.Paplauskas, G.Volungevičius
II vieta - Dalaras Š.-R.briauna 5B
R.Lapinskas, E.Bajoras, Z.Blažaitis, R.Neverauskas

Mišri klasė:

I vieta - Uralas (R.) Š.sieno: kontr. 5A
V.Dumbravas, L.Kalnikas, E.Kliokys, K.Navikas

Techninė klasė:

I vieta - Ušba (P.) V.ketera 6
Z.Blažaitis, E.Bajoras, A.Gudelis, R.Lapinskas, R.Simutis

II vieta - Šchelda (11-oji V.) P.-V.siena 5B
Š.Kosas, P.Besonovas, A.Podolinskis, V.Venckus

III vieta - Ušba (P.) Š.-V.briauna 5B
Z.Blažaitis, A.Gudelis, P.Koncė, R.Simutis, K.Virbalis

SSD "ŽALGIRIS" CT 1981 M. ALPINIZMO ČEMPIONATO
PRIZININKAI

I vieta - Ušba (P.) P.-V.ketera 5B
S.Stryla, L.Buika, V.Čapkevičius, A.Svirskis -
 Panevėžio "Ekranas" I komanda

II vieta - Dalaras Š.-R.briauna 5B
E.Bajoras, Z.Blažaitis, R.Lapinskas, R.Neveruskas -
 Kauno "Inkaras"

III vieta - Ušba (P.) Š.-V.briauna 5B
Z.Blažaitis, A.Gudelis, P.Koncė, R.Simutis, K.Virbalis -
 Kauno "Politechnika"

ir

Šchelda (11-oji V.) P.-V.siena 5B
Š.Kosas, P.Besonovas, A.Podolinskis, V.Venckus -
 Vilniaus "Statyba"

GERIAUSI 1981 M. LTSR ALPINISTAI

Moterys

1. Laima Tučiūtė I Panevėžys 359,5 tšk.

2. Aurelija Mozūraitytė ksm Vilnius 323 tšk.

3. Janina Šilinskaitė ksm Kaunas 163 tšk.

Vyrai

1. Zigmās Blažaitis	sm	Vilnius	1021,5 tšk.
2. Algis Gudelis	ksm	Kaunas	798 tšk.
3. Rimvydas Simutis	ksm	Kaunas	789 tšk.
4. Eugenijus Bajoras	ksm	Kaunas	783 tšk.
5. Ramūsis Lapinskas	ksm	Vilnius	750 tšk.
6. Kęstutis Virbalis	ksm	Kaunas	688 tšk.
7. Vaclovas Paplauskas	ksm	Panevėžys	640 tšk.
8. Edvardas Fundzius	ksm	Panevėžys	526 tšk.
9. Valdemaras Venckus	I	Vilnius	407,5 tšk.
10. Paulius Koncė	ksm	Vilnius	390,5 tšk.

DAINIUS MAKAUSKAS - PIRMASIS MŪSŲ "SNIEGYNŲ TIGRAS"

Kaip jam pavyko įveikti visus keturis Tarybų Sąjungos septyniatūkstantininkus: L. Lino v. (7134 m); E. Korženevskajos v. (7105 m), Komunizmo v. (7495 m), Pobedos v. (7439 m) ir gauti už tai auksinio ledkirčio ženklą ir "Sniegynų tigrą" vardą? Manau, kad visa tai logiškai išplaukia iš D. Makausko nueito alpinistinio kelio, jo istorijos. O kiekviena istorija yra vertinga tiek, kiek iš jos galima pasimokyti.

Dainiui pasisekė - apie alpinizmą jis sužinojo jaunas, 1956 m., kartu su pirmaisiais mūsų respublikoje. Be to, jis turėjo savo idealą - Vytautą Vošlylių, neabejotinai stiprios dvasios ir kūno atletą, Kauno alpinistų sekcijos įkūrėją. Vėliau jam padėjo būdo savybės, ypač atkaklumas, beveik fanatiškas atkaklumas. (Mano nuomone, tik fanatiškai gyvenime ko nors pasiekia, todėl nereiktų bijoti jais būti).

Į kalnus D. Makauskas išvažiavo po beveik dviejų metų treniruočių, 1958 metais (lig tol buvo per jaunas). Ir jau pirmaisiais metais pasireiškė jo atkaklumas. Jei visiems užteko "TSRS alpinisto" ženklelio normų ir Elbruso, tai Dainius įkopė dar į dvi viršūnes.

Gerai, kad D. Makauskas anksti suprato fizinio pasiruošimo reikšmę. Suprato ne teoriškai, kaip daugelis, kurie, pasivaikščioję po kalnus, slapta pradeda tikėti savo patirtimi ir gudrumu labiau negu fizine kondicija. Dainius, ne kažin kokiais fiziniais duomenimis apdovanotas jaunuolis, lakstė krosus, šliužė slidėmis, vėl lakstė ir vėl šliužė - dėjo pamatus savo alpinistinei ateičiai. O juk negana tik padėti pamatus, reikia juos ir išlaikyti, nes jie tirpsta, oi kaip tirpsta, jei tik nors kiek apsileidi. O maršrute visada reikia turėti gana didelę fizinį jėgų atsargą - tai Dainius gali paliudyti! Atsitiktinumą kalnuose netrūksta, ir ši jėgų atsarga gali išgelbėti ir tave, ir draugą.

D. Makausko kelias iki sporto meistro susijęs su CASK komanda. 1965 m. jis laimėjo TSRS Ginkluotųjų pajėgų alpinizmo čempionato du sidabro ir vieną bronzos medalius, o 1967 ir 1969 m. - aukso medalių už įkopimus į Šciurovskio viršūnę (4259 m, 5B s.k.) ir Šcheldos viršūnę per "žuvelę" (4310 m, 5B s.k.). 1967 m. iškovojo Tarybų Sąjungos čempionato bronzos medalius už įkopimą į Kiukiurtliu sieną (4623 m, 5B s.k.).

Ir pagaliau 1970-tieji. Šiaurinė Čatyn Tau siena Kaukaze. Aprašinėti jos neverta - reikia pamatyti. Ypač įspūdinga apatinė dalis: iš 1300 m viso maršruto ilgio - 650 m vertikalės. Kopta 12 parų, devynis kartus nakvotė ant sienos hamake arba sėdomis ant lentynėlės, dvi dienas "maudytasi" po lediniu dušu: tuo tirps-tančio viršūnės kupolo sniego, - tokia auksinio maršruto kaina (ta-po TSRS čempionu). už jį ir sporto meistro ženklelis.

Aukšta alpinizmo instruktoriaus ir sportinė kvalifikacija nulėmia D. Makausko tolesnį kelią. Jis mielai dirba su užsieniečiais, bendrauja su kitų mokyklų alpinistais. Štai bendrų įkopimų sąrašas: 1976 ir 1978 m. laiptota su amerikiečiais, tarp jų buvo ir lietuvis Aleksas Bertulis, su kuriuo Dainius laipiojo viena virve susirišęs. Kartu įveikta Fanų kalnų Čapdaros viršūnė (5297 m, 5B s.k.). 1972 ir 1973 m. kopta kartu su šveicarais, 1972 m. - su čekais ir bulgarais. 1974 m. su Vokietijos Demokratinės Respublikos alpinistais lipta į Markso viršūnę (6726 m, 5B s.k.), 1977 m. - su VFR alpinistais, 1979 m. - su prancūzais. 1979 m. Tarybų Sąjungoje svečia vosi VFR kalnų gelbėtojai. Dainius vadovavo jų ir kitų tarybinų alpinistų įkopimui į bevardę 4049 m viršūnę Fanų kalnuose Prštinkulio tarpeklyje. Šią kalnų gražuolę jie pavadino "Kalnų aidu" (pagal VFR einančio žurnalo pavadinimą). Beje, D. Makauskas pirmasis įkopė ir į Altus viršūnę (3200 m, 1B s.k.), į Roščino v. (3860 m, 1B s.k.), vadovavo pirmajam įkopimui į Šatajevės viršūnę (5690 m, 2A s.k.).

Teko D. Makauskui pabuvoti ir užsienio kalnuose. 1972 m. Šveicarijoje jis įkopė į Materhorno viršukalnę (4500 m). Tai tikra Alpių Meka. 1932 m. šios viršūnės nugalėtojams buvo paskirti olimpiniai aukso medaliai. 1981 m. - vėl išvyka, šį kartą į Austriją pasidalinti alpinistinio organizacinio darbo patirtimi.

O kokie gi D. Makausko santykiai su Lietuvos alpinizmu? Jo, kaip alpinisto, šaknys yra Lietuvoje, jis čia žengė pirmuosius žingsnius, tik vėliau įsijungė į CASK komandą, išėjo kitą mokyklą. Tuo metu, kai Lietuvoje vyravo "romantiškasis" aukštuminis alpinizmas, D. Makauskas susipažino su sportiniu alpinizmu, kurį jis vėliau propagavo veikloje ir energingoje Kauno alpinizmo sekcijoje. Jos lyderiai E. Bajora, A. Gudelis, R. Simutis jau tapo respublikos čempionais.

1973 ir 1974 m. D. Makauskas buvo Lietuvos čempionas. Tada jis perdavė savo didelį patyrimą kopiant į Bodchanos ir Markso viršūnes.

1971 m. per Tarybų Sąjungos pirmenybes, kopiant į Komunizmo viršūnę, irgi padėjo Dainiaus patirtis. Kai J.Jurgelionį ištiko sunki kalnų liga, jis ryžtingai nutraukė įkopimą, ir grupė greitai nuleido Julijų žemyn.

D.Makauskas ilgą laiką buvo "Žalgirio" alpinizmo sekcijos trenerių tarybos pirmininkas, ne kartą išrinktas į Respublikos alpinizmo federacijos prezidiumą. Antrus metus iš eilės (1981 ir 1982 m.) jis sutiko būti Lietuvos alpinistų rinktinės, dalyvaujančios TSRS pirmenybių uolų klasėje, treneriu. Jo vertingi patarimai, principingi sprendimai yra mūsų laukiami. Aštri Dainiaus kritika kai kam kartais būna nemaloni, bet visada naudinga ir reikalinga.

Linkime D.Makauskui ir toliau išlikti savimi, našiai darbuotis tarptautinio ir Lietuvos alpinizmo labui.

Pabaigai patikime D.Makausko "žingsnius" į "Sniegynų tigro" vardą:

- Komunizmo viršūnė 1972, 1978, 1980 m.
- Lenino viršūnė 1974, 1975, 1975, 1980 m.
- Korženevskajos viršūnė 1980 m.
- Pobedos viršūnė 1981 m.

V. VIRŠILAS

SEKMINGI ĮKOPIMAI Į ŠCHELDĄ IR UŠBĄ

(Lietuvos alpinistų 1981 m. ekspedicijos prie Ušbos viršūnės ataskaita)

I. Informacinės žinios.

Ekspedicija vyko nuo liepos 10 iki rugpjūčio 10 d. C.Kaukaze, Ušbos viršūnės rajone. Bazinė stovykla buvo įkurta netoli Ušbos ledyno nuo Mazeri kaimo pusės. Ekspedicijoje dalyvavo 33 Lietuvos alpinistai, iš jų: 1 - TSRS sporto meistras, 12 - ksm, 20 - I atskyrio. "Gelbėtojų" žetonus turėjo 18 ekspedicijos dalyvių. Mokomajam sportiniam darbu vadovavo instruktoriai: TSRS sm, I kat. instr. I.Migla (Ryga) - I išleidėjas; TSRS sm, I kat. instr. A.Lukašenko (Ryga) - II išleidėjas; TSRS sm, I kat.instr. V.Prazdnikovas (Minskas) - gelbėjimo būrio vadas.

LTSR alpinizmo federacija patvirtino ekspedicijos štabą, į kurį įėjo:

- A.Podolinskis - vadovas
- P.Koncė - pavaduotojas
- J.Daugvila - pavaduotojas
- V.Venckus - finansininkas
- R.Lapinskas - atsakingas už sportinio inventoriaus komplektavimą
- P.Trečenkinas - atsakingas už ūkinio inventoriaus komplektavimą
- V.Čapkevičius - gydytojas
- P.Besonovas - atsakingas už konteinerio išsiuntimą
- K.Navikas - maistininkas

Ekspedicijos metu kandidato į sporto meistrus normatyvus įvykdė 3 dalyviai (E.Pundzius, S.Stryla, V.Paplauskas - Panevėžys).

Iš viso ekspedicijos metu Lietuvos alpinistai atliko septynis 5B s.k. ir vieną 6 s.k. įkopimus.

II. Pasiruošimas ekspedicijai.

Ekspedicijai pradėta ruoštis iš karto po to, kai LTSR alpinizmo federacija patvirtino ekspedicijos štabą. Tam, kad galima būtų pradėti dirbti konkrečiai su žmonėmis, buvo atspausdintos dalyvių anketos. Jos buvo išsiųstos miestų alpinizmo federacijų pirmininkams, ir jie nustatytu terminu buvo įpareigoti pristatyti visas anketas ekspedicijos vadovui. Kartu su dalyvių anketomis, pirmininkai gavė ir raštus, kad iki tam tikro termino jie turi

pristatyti ekspedicijos vadovui reikalingo ir turimo sportinio inventoriaus sąrašus.

Remiantis praeitos ekspedicijos patirtimi, miestų alpinizmo federacijos turėjo iš anksto pristatyti sportinių grupių sąrašus, kad, išvykus į kelionę, nebūtų žmonių, su kuriais niekas nenori kopti į viršūnes. Visi šie duomenys buvo gana greitai surinkti, tačiau ne visos anketos ir raštai buvo kaip reikiant užpildyti. Surinkus visus duomenis, buvo galima iš karto duoti konkrečius įpareigojimus ekspedicijos dalyviams.

Ekspedicijos krovinio paruošimo sandėliu buvo pasirinktas, kaip ir ankstesniais metais, V.Dumbrovo garažas. Čia pirmiausiai pradėjom krauti maisto produktus, už kuriuos atsakingas buvo K.Na- vikas. Ekspedicijos dalyviai taip pat buvo įpareigoti iš anksto suvežti į sandėlį savo asmeninius daiktus tam, kad galima būtų išsiųsti juos konteineriu ir nereikėtų daug mokėti už bagažą, skrendant lėktuvu.

Čavę konkrečius raštiškus įpareigojimus, dalyviai buvo pastoviai kontroliuojami ir turėdavo atsiskaitinėti org.komiteto posėdžiuose.

Už ūkinio inventoriaus paruošimą buvo atsakingas P.Treščenkinas. Pirmame organizacinio komiteto posėdyje jam buvo išaiškinta, ką konkrečiai reikia pasiimti į ekspediciją iš ūkinio inventoriaus. Tačiau šį įpareigojimą jis įvykdė tik patenkinamai - atvykę į kalnus pastebėjom, kad dujinės viryklos nesukomplektuotos, trūksta atsarginių dalių. Buvo ir kitų trūkumų, apie kuriuos ataskaitoje netikslinga minėti. Aišku, P.Treščenkinui buvo sunku kaip reikiant viską padaryti, kadangi prieš ekspediciją jis turėjo važiuoti dalyvauti TSRS alpinizmo čempionate.

Į TSRS alpinizmo čempionatą vyko ir R.Lapinskas, atsakingas už sportinio inventoriaus komplektavimą, todėl ir čia susidarė sunki padėtis.

Už konteinerio išsiuntimą buvo atsakingas P.Besonovas. Sukauptus sandėlyje visą reikalingą sportinį, ūkinį, visuomeninį inventorių ir maisto produktus, pasiruošėme išsiųsti konteinerį. Visas krovinyas sutilpo į 5 tonų konteinerį. Jį išsiuntėme birželio 24 d. į Suchumį. Į vietą konteineris atvyko labai greitai - per 11 dienų.

Bilietus visai grupei iš anksto užsakė R.Skirmantas. Jokių nesusipratimų nebuvo.

Pagrindinė grupė, kurią sudarė 11 žm. iš 33, isskrido iš Vil-

niaus liepos 10 d. Liepos 8 d. į Suchumį buvo pasiųsti L.Buika ir A.Svirskis, jie turėjo surasti laikiną vietą apsistojimui ir gauti transportą dalyviams ir kroviniui nuvežti. Taip pat jie turėjo patikrinti konteinerį. Reikia pažymėti, kad minėti alpinistai savo užduotį atliko labai gerai. Atvykus pagrindinei grupei, per pusdienį galėjom išvažiuoti link Mazeri.

Suchumyje pirkom daržovių, vaisių ir prisipildėm dujų balionus. Vykdam ekspediciją, prasidedančią iš Suchumio, tai paskutinis punktas, kur galima pigiai nusipirkti daržovių ir vaisių, prisipildyti dujų balionus.

Ekspedicijos instruktoriai vyko savarankiškai iki Mazeri, tačiau, mano nuomone, būtų buvę geriau, jei mes būtume visi susitikę Suchumyje.

Iš Suchumio iki Mazeri kaimelio važiuom sunkvežimiu. Į jį pakrovėm 5 tonas inventoriaus, maisto ir dar sutilpo 16 žm. Iki Mazeri kaimelio važiuom apie 7 val. Maždaug už pusantrą kilometro nuo kaimelio privažiavome tiltą, kuris nepritaikytas važiuoti sunkvežimiams. Todėl čia iškrovėm daiktus ir apsistojom nakvynei. Anksti iš ryto, apžiūrėję vietovę, nutarėme tuoj už tilto įkurti pradinę bazę, o nuo jos transportuoti visą krovinį aukštyn.

Pradėję įkurinėti bazinę stovyklą, sudarėme konkretų judėjimo grafiką, taip pat paskyrėme būdinių, atsakingus už dalyvių maitinimą tarpiniuose punktuose. Krovinio nešiojimas truko ilgokai - 5 dienas, kadangi 5 tonas krovinio nešiojo tik 13 žm., nes likusieji ekspedicijos dalyviai dar buvo neatvykę iš TSRS alpinizmo čempionato. Be to, pradėjus komplektuoti krovinį nešimui, buvo pastebėta, kad yra labai daug nereikalingo ūkinio ir sportinio inventoriaus. Trečdaliį kelio krovinį vežiojome arkliais, kuriuos išsinuomavome pas vietinius Mazeri kaimo gyventojus, nors mokestis už arklių nuomą labai didelis. Pasitarę nusprendėme krovinį nešiti iki bazinės stovyklos, o įkurti tarpinį punktą, kadangi krovinio nešiojimas iš karto iki bazinės stovyklos pasirodė neproduktyvus ir atimdavo per daug jėgų. Sunešus krovinį į tarpinį punktą, susirinko ir likusieji ekspedicijos dalyviai. Tai žymiai palengvino pagrindinės grupės darbą, kuri iki to laiko buvo gerokai pavargusi. Po 5 dienų galutinai buvo įkurta bazinė stovykla ir galima buvo pereiti prie mokomojo proceso.

III. Sportinių planų įgyvendinimas.

Mokomojo proceso pradžioje instruktoriams ir ekspedicijos vadovui iškilo daug sunkumų. Pirmiausia, pagal nuostatus truko instruktorių, todėl pasiteikėme III kat. instruktorius iš dalyvių tarpo, o tai buvo pažeidimas. Antra, ekspedicija neturėjo savo kvalifikuoto radisto, todėl per visą ekspedicijos laiką nebuvo pastovaus radijo ryšio su KGP.

Reikia pažymėti, kad visi ekspedicijos sportiniai planai buvo įvykdyti. Sunkiau sekėsi vykdyti tik LTSR komandines pirmenybes. Ne visos sportinės grupės praėjo pagrindinius maršrutus. Tai įvyko dėl to, kad preliminarinės paraiškos buvo paduotos nesuderinus su komandomis, ir maršrutų sudėtingumas neatitiko grupių sportinio-techninio pasiruošimo.

Ekspedicijos sportinių planų vykdymui trukdė ir tai, kad grupės nebuvo iš anksto sukomplektuotos. Jos buvo sudarinėjamos jau atvykus į vietą, o kai kuriais atvejais - tiesiog dieną prieš įkopimą. Tai, be abejojimo, nedavė gerų rezultatų. Antai, A. Bajoro grupė, susidedanti iš E. Klėkio, S. Navicko ir G. Volungevičiaus, nutraukė įkopimą dėl blogų oro sąlygų, nors vėliau meteorologinės sąlygos pagerėjo ir galima buvo kopti. Aš manau, kad grupę nesėkmė ištiko ir dėl to, kad ji tokios sudėties nebuvo pakankamai pasiruošusi, nusiteikusi rintam įkopimui. Pasitaikė ir tokių atvejų, kai žmonės po kelias dienas turėdavo prasėdėti stovykloje, kadangi grupėse, sukomplektuotose 2-3 įkopimams į priekį, neatsirasdavo jiems vietos. Alpinistai (nors kartais ir patys kalti) nervindavosi. susidarydavo nesveikas ekspedicijos mikroklimatas.

Vadinasi, grupių sudarymas nėra paprastas dalykas, ir tam turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys.

Gerų sportinių rezultatų pasiekė TSRS sporto meistro Z. Blažaičio vadovaujama komanda. Jie du kartus įkopė į ŠBą 5Bir 6 s.k. maršrutais, kurie buvo gerai įvertinti LTSR ir Pabaltijo pirmenybėse.

Išvados ir pasiūlymai

- LTSR alpinizmo federacijai ekspedicijų vadovus reikėtų numatyti prieš metus. Siekiant palengvinti jiems ekspedicijos organizavimą, pirmiausia siūlytume juos skirti vykdomų ekspedicijų vadovų, finansininkų, ūkininkų ir t.t. pavaduotojais.

- Negalima organizuoti kelių priemonių vienu laiku.
- Galutinį ekspedicijos dalyvių sąrašą reikia tvirtinti anksčiau.
- Ekspedicijose būtina būti kvalifikuotas radistas, aktyviai nelaipiojantys gydytojas ir maistininkas.
- Ekspedicijoje neturi būti "atliekamų" žmonių, grupės turi ruošti fiziškai, techniškai ir morališkai dar namuose, prieš išvykdamas į kalnus.
- Ekspedicijos dalyviai turi išvykti vienu laiku, pavėlavimai ardo mokomąjį procesą ir blogina ekspedicijos mikroklimatą.
- Ekspedicijos rajoną reikia išžvalgyti iš anksto, būtina nuvykus į vietą.
- Svarbų vaidmenį vaidina instruktoriai, todėl juos reikia parinkti atsakingiau ir daugiau instruktorių pakviesti iš Lietuvos.

A. PODOLINSKIS

APIE LTSR ALPINISTŲ RINKTINĖS DALYVAVIMĄ 1981 M.
TSRS ALPINIZMO ČEMPIONATE

Dalyviai:	D.Makauskas	treneris
	K.Mockeliūnas	gelb.būrio viršininkas
	Z.Blažaitis	kapitonas
	R.Neverauskas	kapit.pavaduotojas
	V.Čapkevičius	gydytojas
	E.Bajoras	komandos narys
	R.Lapinskas	-"
	A.Gudelis	-"
	R.Simutis	-"
	G.Volungevičius	gelbėjimo būrio narys
	E.Pūdzius	-"
	P.Treščenkinas	-"
	K.Virbalis	-"
	V.Paplauskas	-"
	A.Petrauskas	vadovas
Laikas:	81.06.15 - 81.07.15.	
Tikslas:	dalyvauti TSRS alpinizmo čempionato uolinėje (iki 4250 m) klasėje.	
Sąmata:	Pagrindinė Nr. 379 ir papildoma Nr. 379	
	maistpinigiai	1920 + 108
	kelionė	980 + 125
	trenerio apmokėjimas	180
	med.personalo apmokėjimas	150
	atlyginimo kompensacija	600
	mašininkė	25
	būhalterinės operacijos	10
	nakvynpinigiai	280
	vėžyby vietos nuoma	20 + 35
	sportinio inventoriaus pernešimas	100 + 75
	kanceliarinės išlaidos	20
	pašto išlaidos	10
	medikamentai	50 + 17

mažavertis inventorius	30
ūkinis inventorius	100
spec.alpinizmo inventorius	150
polietileninė plėvelė	80
porolonas	60
inventoriaus nuoma	65
karabinai	325

4725 + 785 = 5510 rub.

Planuotas maršrutas: Dalaro (3979 m) bastiono šiaurinės sienos viduriu (tarp M.Varburtono 76 m ir B.Korablino 75 m maršrutu); pirmas praėjimas.

Treniruočių įkopimai (komandos): Dalaras M. - 3B, Dolomitai C. - 4B, Dalaras Š.-R.briauma - 5B.

Kopimo eigos trumpas aprašymas:

1 diena: Sniego šlaitas, 2 virvėmis nukrypstama nuo planuoto maršruto į dešinę. Pirmas rišiny s toliau ruošia maršrutą. Nakvynė Nr. 1.

2 diena: Visą dieną dirba tik tas pats rišiny s (Blažaitis, Bajoras) - kabina virves ir grįžta į planuoto maršruto trasą. Nakvynė Nr. 1.

3 diena: Vėl dirba tik tas pats rišiny s. Priartėja prie horizontalios juostos, kertančios visą bastioną ~ 1/3 nuo apačios. Nakvynė Nr. 1.

4 diena: Pirmas rišiny s išlipa į juostą, organizuojamas likusiųjų kopimas. Iš planuoto maršruto pasitraukiama kardinaliai į dešinę, išeinama į Varburtono maršrutą. Vėlai naktį visi susirenka oloje, esančioje juostos lygyje. Nakvynė Nr. 2.

5 diena: Truputį pasikeičia rišiny s (pirmas lipa Lapinskas), ir kopimas tęsiamas Varburtono maršrutu. Nakvynė Nr. 3. Iš vakaro pakabinama virvė.

6 diena: Įkopimą bandoma tęsti (pirmas lipa Bajoras). Pakabinama dar viena virvė. Vakare nusprendžiama: jei oras nepasitaisys, rytoj leistis.

7 diena: Nusileidimas. Įkopta ~ 1/2 bastiono sienos projekcijos.

Prestižo, kaip visuomeninio reiškiny s, ir bazės klausimų nesvarstau, nes laikau juos per daug abstrakčiais.

Aptarsime konkretesnius dalykus.

Klasė. Pasirinkti tegalėjome vieną iš dviejų - dalyvauti uolų klasėje arba nedalyvauti iš viso. Uolų klasėje reikalingi geri laiptotojai uolomis - meistrai arba laipiojimo uolomis kandidatai. Kitoks turi būti ir psichologinis nusiteikimas - lipti reikia greitai, naudojant kuo mažiau kablių.

Kandidatai. Pasirinkimo trūkumas. Jau "seniai" tampa kandidatais į sp.meistrus. Pvz., A.Gudelis, R.Simutis - 28 m. O jie jauniausi. Nėra jaunimo, ko ypač reikalauja uolų klasės specifika (pasitikėjimas savimi, ekspresija, rizika). Reikėjo ne tik planuoti dalyvauti TSRS čempionate, bet ir jam iš anksto ruoštis. O kad ruošiasi nebuvo, rodo daugelis faktų: nepateikta pilna paraiška (8 vietų 12 žmonių); pirmenybėse nedalyvavo R.Misiukevičius ir A.Šukys.

Kandidato, besiruošiančio dalyvauti TSRS pirmenybėse, turi būti visai kita mąstymo struktūra. Reikalingi sportininkai - fanatikai, veiklūs, energingi, valingi, ryžtingi žmonės. Komanda turi būti nusiteikusi pirmuoti, varžytis ir nugalėti. Siekiant tokių tikslų, reikalingas ir kitoks požiūris į reklamą. Geriausia reklama - sensacija, rizika. Akcentuojant šiuos momentus, labai svarbu yra literatūrinis ir meninis lygis.

Treniruotumas. Kitose sporto šakose TSRS pirmenybių lygio sportininkai treniruojasi 5-7 dienas per savaitę po 2-3 kartus per dieną. Ir laiptotojams uolomis reikėtų konkrečių planų - tiek strateginių, tiek ciklinių, tiek kasdieninėms treniruotėms, reikėtų ir savo darbą mėgstančio apmokamo trenerio (apie mokslines brigadas alpinistams dar per anksti kalbėti). Treniruotėse akcentuoti valią, tikėjimą, susikaupimą, bioenergiją. Norint svajoti apie Sąjungos pirmenybių apdovanojimus, reikia aukoti treniruotėms, pasiruošimui žymiai daugiau laiko.

Objektai. Sena bėda, Neįveikiame inercijos. Ne mes formuojame aplinkybes, bet aplinkybės pateikia mums nelabai malonią situaciją - neturime kopimo objektų šiandienai, rytdienai, nekaltant apie įvairios pasirinkimo galimybes. Reikėtų skatinti ir iš dalies remti "pramoginio" alpinizmo kryptį, pasirenkant naujus objektus. Nes ir šioje išvykoje jaunimas, kuris svajojo ruoštis sekančių metų įkopimams, kaip ir nesiteikė nueiti pasižiūrėti, kaip kopia Uzunko stovyklos komanda, taip pat į Nacharo slėnį, kur yra 6-tos sunkumo kategorijos maršrutų (vėliau teko važiuoti prasidėjus žiemai ir nieko nepašėsti dėl gilaus sniego). Esu tikras, kad J.Jurgellonis būtų neiškentęs ir suvaikščiojęs ir ten, ir ten. Naujų objektų ieškotojus reikėtų kvalifikuotai atrinkti, ugdyti jų

specializaciją ir kompetenciją.

Rajono pasirinkimas. Komandos dalyviai nepripratę prie Kaukazo. Visi geriausi pastarųjų metų įkopimai atlikti Fanuose. Ten visai kitoks uolų tipas, kita struktūra, reljefo pobūdis, trinties charakteristikos, meteorologinės sąlygos (krituliai, temperatūrų svyravimas, drėgnumas, spinduliavimas ir kt.), naudotinas inventorių, maršruto pobūdis (sniegas, ledas). Galbūt, reikėjo nebijoti pralaimėti ir pasirinkti Cary-Dagą. Ten galima būtų pažiūrėti kaip lipa kiti, pasimokyti taktikos, pasidalyti patyrimu (treniruočių, ruošimosi, organizaciniu), perimti technikos elementus, inventoriaus pavyzdžius.

Maršruto pasirinkimas. Maršruto sudėtingumas buvo įvertintas neteisingai, kadangi dalyviai neturėjo patyrimo (tik Z.Blažaitis buvo kopęs 6-s.k. maršrutu, o kiti - R.Lapinskas, R.Neverauskas, E.Bajoras - 5 s.k. maršrutais kopė ne Kaukaze). Pats maršrutas - neoriginalus, tik variantas. Per daug arti kitų maršrutų, t.y: per siauras "koridorius", kuriame trūko pasirinkimo laisvės ir liko vos ne direktrinės kelias.

Trukmė. Mažai laiko. Reikėjo 30 dienų tik niruočių stovyklai ir 10 dienų - čempionatui. Taip daugelis ir darė. Tai būtų leidę išbandyti įvairesnius komandos variantus (gal A.Gudelis ir R.Simutis? - po Ušbos neblogi atsiliepimai), įgauti gerą sportinę formą. Gal būtų padėję ir psichologiškai persiorientuoti Kaukazui (kentėti, dirbti esant bjaurioms meteorologinėms sąlygoms), o kartu ir pasiruošti gelbėtojams. Ką gi dabar galėjo gelbėti A.Gudelis, R.Simutis, A.Petrauskas, nepabuvę 5 s.k. maršrute!

Komplektavimas. Su Z.Blažaičiu, išlaikant ne mažesnę kaip 4,25 komandos koeficientą, galima buvo kopti dar tik 3 dalyviams (4 žmonių komanda), o pasirinkus priimtąją taktiką, atrodo, 5 žmonių komandoje būtų buvę parankiau. Gal reikėjo pakviesti meistrą laiptotoją iš kitur? Visur yra nepritapusių ar netilpusių į komandą, ar negavusių teisės dalyvauti (Baltarusija, Kaliningradas, Latvija). Kodėl nepakviestas L.Buika? Kodėl iširo R.Skirmanto - R.Lapinsko duetas?

Pasiruošimas. Trūko pavasari stovyklos Kryme. Uolų klasei - tai ar kas nors panašus - būtina. Ne visi dalyviai dalyvavo Pabalčio laipiojimo uolomis pirmenybėse ir stovykloje. Kodėl treniruočių įkopimui pasirinktas Stepanovo maršrutas, o ne Korablino arba bent jau Kavunenkos. O gal geriau būtų buvę praeiti du 5B s.k.

maršrutus. Per didelis šuolis: klasikinė 5B - TSRS pirmenybės. Neturėjome Varburtono maršruto aprašymo! (gal būtų išvengta nemalonių nakvynės šlapime iš viršaus ir apачios grote). Būtų buvę labai vertingi D.Makaus'o pamokymai, jei jis būtų lipęs su komandos branduoliu į kokį nors 5B s.k. maršrutą.

Tai, kad išvardijama tiek daug nesėkmės priežasčių, rodo, kad organizacijos platesne prasme nebuvo. Nebuvo metodiškai ruošiamasi visais frontais. Per vėlai paskirtas vadovas, pasiskirstyta darbu. Pvz., radijo ryšį turėjome tik nuolaidų dėka, už kurias turėjome būti dėkingi prijauciantiems alpinizmui.

Techninės nesėkmės priežastys:

1) įgūdžių stoka. Traukiant į viršų, įstrigo 40 m virvės, reikėjo leistis išsėginti; 8-10 m sienutę ėjo daugiau kaip 1/2 dienos. Reikėjo naudoti šliamburinius kablius, taip būtų buvę greičiau. 5-tą dieną pirmąją pritrūko virvių - įlipo viena virvė ir apie pusę dienos laukė, kol nukabins paliktas virves.

2) brandumo stoka. Varžybų patyrimo stoka. Konceptijos keistumas - nors 3 m, bet šalia, jokių būdu ne Varburtono maršrutu ("Aš čia dar matau plyšį, apie 3 m šalia Varburtono maršruto, pabandyčiau juo lipti", - iš ieno dalyvių radijo pokalbio). Bereikalingas traversas į kairę antrą dieną faktiškai ir sukomplikavo padėtį. Kontrolinis turas pakabintas ant sienos. Gal maršruto nelogiškumui pateisinti?

3) buitis. Pirmas dienas stovykla panėšėjo į siuvimo ir šaltkalvių ateljė. Nukentėjo kokybė, bereikalingai sugaištas laikas kalnuose. Tik paskutiniu momentu iš dalies išsisprendė apavo klausimas. Geri, tinkami Kaukazui šilti vibramai buvo sudėvėti Fanuose. Teko specialiai skristi į Maskvą batų, be kurių ištis būtų labai varganai atrodę. Nebuvo paruošti ir atitinkamai įpokuoti individualūs paros maisto daviniai. Skurdokas produktų pasirinkimas (bazėse pavėluota, MA ekspedicijos daug ką išėmė). Trūko stipraus optinio vandžio, neperšlampamų palaidinių. Primusai "Febusas" gyvena paskutines dienas. Maisto ir inventoriaus pervežimas labai brangus - racionaliau siųsti konteinerį. Kadangi treniruočių stovyklos, išvykos, varžybos vyksta ilgai, dalyvaujantiems TSRS pirmenybėse reikia tam laikotarpiui kompensuoti atlyginimą.

Psichologinės priežastys. Nebuvo vienišančios idėjos. Nesijautė principo: "visi už vieną, vienas už visus". Kolektyvo vienybei kenkė ir tai, kad nebuvo (arba treneris, turėdamas savų motyvų,

neskelbė) konkrečių pasiruošimo laikotarpio planų (kalnuose iki pirmenybinio kopimo). Treneriui trūko diskretiškumo.

Medicina. Atstatymo priemonių trūkumas. Pirtis tik vieną kartą. Deguonies įsisavinimo tyrimų rezultatai labai pavėluoti. Todėl ir pradinė informacija, atsižvelgus tik į absoliutius rodiklius, pasirodė neteisinga (reikėjo vertinti rodiklį kilogramui svorio). Apie kelių dalyvių persitreniravinimą sužinota tik po išvykos?!

Meteorologinės sąlygos. Labai trūko prognozės, ypač ilgalaikės. Ištiesai šlapia - kai nelyja, tai varva nuo karnyzų, balkonų (bastiono viršuje - ledo luitas). Neišnagrinėta rajono ilgalaikė statistika periodui, kuri mus domina. O rezultatai skaudūs: tik 5-ta diena gera, patenkinamos - 1 ir 4 dienos, blogos - 2 ir 3, labai blogos - 6 ir 7 dienos.

Čia pateikti subjektyvūs negatyvaus pobūdžio samprotavimai. Tikiuosi, kad laimėjus medalius TSRS pirmenybėse, optimistinio (bet ne utopistinio) pergales priežasčių nagrinėjimo greit sulauksime.

Baigiant, idant nebūčiau neteisingai suprastas, turiu pareikšti, kad aš už alpinizmą kaip saviraiškos būdą.

A. PETRAUSKAS

LIETUVOS TSR ALPINIZMO ČEMPIONAI (1966-1981 m.)

1966 m.

J. Antanavičius, R. Augėnas, A. Gučas, A. Jurgelionis, A. Varanka,
R. Zdanavičius (Džailyk Baši P.V.siena, 4533 m, 5A)

1967 m.

E. Adomaitis, A. Dembinskas, A. Kubilius, J. Okulič-Kazarinas, V. Šaduikis, J. Zamulaitis, K. Zubovas (Lenino v. iš pietų, 7134 m, 5A)

1968 m.

B. Binkauskas, A. Kubilius, V. Saduikis, A. Varanka (Karūnos trav.,
4810-4860 m, 5B)

1969 m.

G. Bernatonis, J. Jurgelionis, S. Miglinas (Džigitas, per bastioną
S.sienos, 5170 m, 6)

1970 m.

A. Kubilius, A. Dembinskas, R. Nogis, D. Stankutė, K. Zubovas (Tetnuoldo
aukoms atminti V.briauna, 5782 m, 5B)

1971 m.

J. Okulič-Kazarinas, A. Briedis, A. Jakštas, A. Kubilius, A. Petrauskas,
V. Stepul s, A. Varanka, J. Zamulaitis (Komunizmo v. P.ketera nuo
Bivačnij ledyno, 7495 m, 5B)

1972 m.

A. Petrauskas, A. Jurgelionis, J. Jurgelionis, O. Tamulėnaitė
(Dalaro Š.R.sienos š.petimi, 3979 m, 5B)

1973 m.

D. Makauskas, E. Adomaitis, G. Bernatonis, Z. Blažaitis, V. Šaduikis,
A. Šukys (Bodchanos v. Š.V. kontraforsu, 5304 m, 5B)

V. Bitinas, B. Binkauskas, A. Jakštas, A. Petrauskas (Bodchanos v. V.
siena, 5304 m, 5B)

1974 m.

A. Šukys, Z. Blažaitis, A. Buika, D. Makauskas (Trav. Ukrainai - 40 m.,
6310 m, Engelsas, 6510 m, 5B)

1975 m.

A. Baublys, A. Svirskis, V. Šaduikis (Džailiko V.ketera, 4333 m, 4B)

1976 m.

Z. Blažaitis, J. Jurgelionis, R. Misiukevičius, A. Petrauskas
(Džigito Š.siena per pjautuvą, 5170 m, 5B)

1977 m.

Z. Blažaitis, R. Misiukevičius (Zamin Karoro Š.R. v. Š.siena,
4630 m, 5B)

1978 m.

L. Buika, R. Cicėnas, V. Čapkevičius, K. Karčiauskas, Š. Kosas,
S. Stryla (Čapdaros Š.briauna, 5297 m, 5B)

1979 m.

V. Čapkevičius, R. Cicėnas, Š. Kosas, S. Stryla, A. Svirskis (Bodcha-
nos Š.V.kontraforsu, 5304 m, 5B)

1980 m.

A. Šukys, R. Cicėnas (Džailiko R.keteros P.R.siena, 4533 m, 5B)

1981 m.

Techninė Klasė

Z. Blažaitis, E. Bajoras, A. Gudelis, R. Lapinskas, R. Simutis (Pietinės
Ušbos V.ketera, 4710 m, 6)

Uolų Klasė

K. Virbalis, E. Pundzius, V. Paplauskas, G. Volungevičius (Dalaro
Š.R.briauna, 3979 m, 5B)

LIETUVOS ALPINISTAI - PABALTIJO ALPINIZMO PIRMENYBIŲ
NUGALĖTOJAI

1967 m.

E. Adomaitis, A. Dembinskas, A. Kubilius, J. Okulič-Kazarinas,
V. Šaduikis, J. Zamulaitis, K. Zubovas (Lenino v. iš pietų, 7134 m,
5A)

1969 m.

G. Bernatonis, J. Jurgelionis, M. Miglinas (Dėžigitas, per bastioną
Š. sienos, 5170 m, 6)

1972 m.

A. Petrauskas, A. Jakštas, J. Jurgelionis, O. Tamulėnaitė (Pietinės
Ušbos P.V. sienos centru, 4710 m, 5B)

1973 m.

D. Makauskas, E. Adomaitis, G. Bernatonis, Z. Blažaitis, V. Šaduikis,
A. Šukys (Bodchanos Š.V. kontraforsu, 5304 m, 5B)

1974 m.

A. Šukys, Z. Blažaitis, A. Buika, D. Makauskas (trav. Ukrainai - 40 m.,
6310 m - Engelsas, 6510 m, 5B)

1976 m.

Z. Blažaitis, J. Jurgelionis, R. Misiukevičius (Dėžigito
Š. siena per pjautuvę)

1977 m.

Z. Blažaitis, R. Misiukevičius (Karoro Š.-R. v. Š. siena,
4630 m, 5B)

1978 m.

Z. Blažaitis, A. Petrauskas, R. Misiukevičius (Čapdaros V. sienos
dešinė puse, 5304 m, 6)

1980 m.

Z. Blažaitis (Zindono Š. sienos centru, 4800 m, 6)

1981 m.

Z. Blažaitis, A. Gudelis, P. Koncė, R. Simutis, K. Virbalis (Pietinės
Ušbos Š.V. briauna, 4710 m, 5B)

LTSR AUKŠTESNIŲJŲ ATSKYRIŲ ALPINISTAI
(pagal 1982.III.1 d. duomenis)

TSRS sporto meistrai

1. Blažaitis Zigmąs, Juozo, 1942, geodezininkas. Vilnius,
Smėlio 29-40
2. Makauskas Dainius, Antano, 1939, inžinierius-chemikas, Kauno
endokrininių preparatų gamykla. Kaunas, Septynmečio 13-2,
tel. n. 5-68-45, d. 2-14-87
3. Petrovas Aleksandras Vasiljevičius, 1930, inžinierius-radio-
technikas. Vilnius, Žirmūnų 3-3, tel. n. 74-60-31
4. Varanka Antanas, Andriaus, 1937, sporto metodistas, Palangos
poilsio namai "Neringa". Vilnius, Architektų 30-9, tel. n. 44-10-19

Kandidatai į TSRS sporto meistrus

1. Adomaitis Jonas-Erdvilas, Jono, 1940, inžinierius-mechanikas,
LTSR fizikinių-techninių energetikos problemų institutas.
Kaunas, Partizanų 148-25, tel. n. 7-09-67, d. 5-29-49
2. Antanavičius Juozas, Juozo, 1940, muzikologas, LTSR valstybinė
konservatorija. Vilnius, Karoliniškių 22-30, tel. n. 45-57-43
3. Bajoras Eugenijus, Alfonso, 1953, elektrikas, Gumos gaminių
gamykla. Kaunas, Gražinos 11-27, tel. d. 6-09-51
4. Bernatonis Giedrius, Jono, 1940, inžinierius-mechanikas,
SMT "Kauno statyba". Kauno raj. Garliava, Traktorininkų 60,
tel. d. 6-14-27
5. Binkauskas Balys, Balio, 1939, inžinierius-elektrikas, LTSR
MA matematikos ir kibernetikos institutas. Vilnius, Maršalo
Krylovo 50-17, tel. n. 75-93-58, d. 61-05-74
6. Bitinas Valentinas, Kosto, 1938, inžinierius-elektrikas,
LTSR vnt. Elektrėnai, Sodų 16-19, tel. n. 5-35-10

7. Buika Alfredas, Adomo, 1948, trombonistas-pedagogas, Klaipėdos II vaikų muzikos mokykla. Klaipėda, Vilniaus 21-11, tel. n. 6-67-68
8. Buika Laimutis, Adomo, 1953, inžinierius-technologas, gamykla "Nuklonas". Šiauliai, Lenino g. 36-49, tel. n. 5-10-12, d. F-64-42
9. Cicėnas Rimantas, Alfonso, 1948, inžinierius-mechanikas, ekonomistas, Trakų raj. šiluminiai tinklai. Vilnius, Raugyklos 15-31, tel. n. 62-92-48, d. 5-26-34
10. Čapkevičius Viktoras, Antano, 1924, gydytojas, VVU medicinos fakultetas. Vilnius, Tramvajų 9-4, tel. n. 74-48-35, d. 62-69-91
11. Jakštas Alfonsas, Jono; 1938, liaudies menininkas, susivienijimas "Dovana". kaišiadorių raj. Žasliai, Pieno 15-2
12. Jurgelionis Julius, Prano, 1937, architektas, Miestų statybos projektavimo institutas. Vilnius, Džukų 25-39, tel. d. 61-44-69
13. Gudelis Algis, Vytauto, 1953, inžinierius, A. Sniečkaus politechnikos institutas. Kaunas, Kaniukų I 4-17, tel. n. 6-95-91, d. 2-53-41
14. Koncė Paulius-Bernardas, Mykolo, 1947, fleitistas-pedagogas, Vilniaus B. Dvariono vaikų muzikos mokykla. Vilnius, Gelvonų 50-35, tel. d. 61-07-65
15. Kubilius Augustas, Martyno, 1933, inžinierius-radiotechnikas, Elektrografijos MTI. Vilnius, Šeškinės 63-12, tel. d. 74-37-85
16. Miglinas Stasys, Juozo, 1930, hidrotechninės statybos inžinierius, Miestų statybos projektavimo institutas. Vilnius, Krantinės 11-2, tel. n. 74-84-03, d. 61-30-21
17. Monstvilas Kazimieras, Kazimiero, 1934, inžinierius-geologas, Inžinerinių tyrinėjimų institutas. Vilnius, Basanavičiaus 33-1, tel. n. 61-84-33, d. 73-33-44
18. Mozūraitytė Aurelija, Juozo, 1942, chemikė, Valst. lakų ir dažų pramonės MTPI Eksperimentinės gamyklos gamyba Nr. 2. Vilnius, Architektų 168-74, tel. n. 44-99-63, d. 66-72-08
19. Misiukevičius Romualdas, Alfonso, 1947, choro dirigentas, LTSR valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetas. Klaipėda, 16 divizijos 27-8, tel. d. 6-97-14

- Valė 61-34-14
Kęstutis / Rimantas
Dainis / pasidarius
20. Neverauskas Rūmantas, Boleslovo, 1952, buriavimo treneris, Respublikinis sporto komitetas. Kaunas, Urbšo 10-22, tel. d. 66-13-45
 21. Lapinskas Ramasis, Broniaus, 1948, inžinierius-elektrikas, Kolūkių statybos projektavimo institutas. Vilnius, Liepos 21-osios 5-412, tel. d. 73-37-02
 22. Paplauskas Vaclovas, Jeronimo, 1952, technikas-derintojas, Panevėžio autokompresorių gamykla. Panevėžys, Pušaloto 49
 23. Petrauskas Algimantas, Jono, 1943, inžinierius-mechanikas, Specializuota komunalinių objektų statybos valdyba
 24. Pundzius Edvardas, Vincento, 1956, inžinierius, gamykla "Ekranas". Panevėžys, Tulpių 16-113, tel. d. 6-95-92
 25. Simutis Rimvydas, Juozo, 1953, inžinierius, A. Sniečkaus politechnikos institutas. Kaunas, Grinčiupio 7-433, tel. d. 5-20-47
 26. Stryla Stasys, Benedikto, 1945, inžinierius, gamykla "Ekranas". Panevėžys, Grigo 43-54, tel. n. 2-62-83, d. 6-35-37
 27. Stepulis Vitalius, Bronislovo, 1938, inžinierius-statybininkas, Komunalinio ūkio projektavimo institutas, Vilnius, Smėlio 29-29, tel. n. 74-07-96, d. 62-14-07
 28. Svirskis Albinas, Jono, 1951, inžinierius-technologas, Radijo matavimo technikos MTI. Kaunas, Kapsuko 42-2, tel. n. 4-14-56, d. 7-42-21
 29. Šaduikis Vilius, Juozo, 1940, inžinierius-mechanikas, Vilniaus šiluminiai tinklai. Vilnius, Lenino pr. 44-8, tel. n. 61-71-74, d. 66-24-25
 30. Šilinskaitė Janina, Jono, 1949, inžinierius-statybininkas, Kauno namų statybos kombinatas. Kaunas, Septynmečio 33-43, tel. d. 5-26-97
 31. Šukys Arūnas, Broniaus, 1943, inžinierius-mechanikas, ENIMS VF. Vilnius, Kosmonautų pr. 44-79, tel. n. 42-51-72, d. 77-57-36
 32. Tamplėnaitė Olga, Petro, 1938, chemikė, Respublikinė veterinarijos laboratorija. Vilnius, Dzeržinskio 62-6, tel. d. 75-19-17
 33. Virbalis Kęstutis, Adomo, 1951, inžinierius-konstruktorius, Gumos dirbinių gamykla "Inkaras". Kaunas, Raudondvario 5-3

LTSR ALPINIZMO INSTRUKTORIAI

1. Makauskas D.	sm	I kat.	Kaunas
2. Petrovas A.	sm	I kat.	Vilnius
3. Bitinas V.	ksm	II kat.	Elektrėnai
4. Cičėnas R.	ksm	II kat.	Vilnius
5. Mockeliūnas K.	I at.	II kat.	Kaunas
6. Šukys A.	ksm	II kat.	Vilnius
7. Varanka A.	sm	II kat.	Vilnius
8. Augūnas R.	I at.	III kat.	Kaunas
9. Bajoras E.	ksm	III kat.	Kaunas
10. Gudelis A.	ksm	III kat.	Kaunas
11. Jakštys J.	II at.	III kat.	Vilnius
12. Koncė P.	ksm	III kat.	Vilnius
13. Kubilius A.	ksm	III kat.	Kaunas
14. Navickas M.	II at.	III kat.	Kaunas
15. Navickas S.	I at.	III kat.	Kaunas
16. Neverauskas R.	ksm	III kat.	Panevėžys
17. Pundzius E.	ksm	III kat.	Panevėžys
18. Pundziuvienė V.	I at.	III kat.	Kaunas
19. Sadūnas R.	II at.	III kat.	Kaunas
20. Svirskis A.	ksm	III kat.	Kaunas
21. Šilinskaitė J.	ksm	III kat.	Kaunas
22. Tučiūtė L.	I at.	III kat.	Panevėžys

235000 | Ralvo 4-19

TURINYS

1. Lietuvos alpinizmui - 25 metai
2. LTSR alpinizmo 1982 m. sportinių veiksnių kalendorius
3. 1981 m. ėkopimų statistika
4. Nauji alpinizmo sporto atskyrininkai
5. Lietuvos TSR 1981 m. ėampionato prizininkai
6. SSD "Žalgiris" ĄT alpinizmo pirmenybių prizininkai
7. Geriausi 1981 m. LTSR alpinistai.
8. Dainius Makauskas - pirmasis mūsų "Sniegynų tigras"
9. Sėkmingi ėkopimai į Šcheldą ir Ušbą
10. Apie LTSR alpinistų rinktinės dalyvavimą 1981 m. TSRS alpinizmo ėempionate
11. Lietuvos TSR alpinizmo ėempionai (1966-1981 m.)
12. Lietuvos alpinistai - Pabaltijo alpinizmo pirmenybių nugalėtojai
13. LTSR aukštesniųjų atskyrlių alpinistai (TSRS sporto meistrai ir kandidatai į TSRS sporto meistrus)
14. LTSR alpinizmo instruktoriai